

عکس العمل بحران روابط ایران و عراق در جهان

روزنامه‌السیاسه چاپ کویت:

کویت بین ایران و عراق میانجیگری میکند

بحران روابط ایران و عراق با گذشت سه روز از مرحله جدید آن همچنان مورد تفسیر و بررسی مطبوعات، خبرگزاریهای خارجی است و در این بین مطبوعات عراق ولبنان ایران را بخاطر اقدامات احتیاطی و مقابله با تهدیدات در خطوط مرزی ایران و عراق مورد حمله قرار داده‌اند!

رادیو کلن در بخش فارسی دیشب خود با اشاره به چگونگی شروع این بحران گفت در حال حاضر تهران و بغداد در وضعی چون پانز سال پیش میباشند که اختلافات مرزی دو کشور را تا برتکاه چنگ بجلوبورد. ایران اقدامات احتیاطی کرده و عراق قوای خود را در بندر بسره و سایر خطوط مرزی متمرکز کرده است.

پس از بحران پانز ۱۹۶۵ روابط ایران و عراق کمی بهبود یافت و بزوار نخست‌وزیر اسبق عراق موفق به جلب نظر ایران گردید و آرام وزیر خارجه ایران با وزیر خارجه عراق در بغداد توافق نمود که هر چه زودتر در مورد مروضورت دادن به اختلافات مرزی مذاکره کنند.

اعتراضات ایران بعراق تازه‌گی ندارد و مسئله تعیین خطوط مرزی به‌فراراد ۱۹۱۳ ایران و عثمانی برمیگردد. طی مذاکرات ماه مارس ۱۹۶۷ عراق در تهران نیز مسئله شط‌العرب مطرح شد.

تفسیر رادیو لندن

اختلاف ایران و عراق بر سر حقوق کشتی‌رانی در شط‌العرب است که قسمتی از مرز مشترک دو کشور را تشکیل میدهد و این اختلاف منجر به تشنج شدیدی گشته است. مفسر انگلیسی می‌نویسد دلیل اصلی بحران اخیر مربوط به مالیه‌ای است که عراق تازه‌از تسلط انگلستان خارج‌شده بود و مرز فعلی بین ایران و عراق در حقیقت همان مرزی است که طبق موافقت‌نامه سال ۱۸۴۷ بین امپراتوری های ایران و عثمانی وجود داشت که پس از استقلال عراق، مرز میان این کشور و ایران به حساب آمد. طبق این موافقت نامه، آب های کعبق مشرق، شط‌العرب، سرحد میان دو کشور بود اگر چه حق تملک قسمتهای کوچک میان خرشمیر و آبادان بعد ها بایران واگذار شد. در سال ۱۹۳۷ عهدنامه‌ای در مورد حقوق کشتی‌رانی در شط‌العرب میان ایران و عراق به امضاء رسید.

شط‌العرب تنها رابطه مستقیم دوتندر خرشمیر و آبادان با خلیج فارس است، بنابراین اهمیت این امر برای ایران روشن است ولی از طرف دیگر مهمترین بندر عراق یعنی بصره نیز تنها از راه شط به دریای آزاد راه دارد. دولت های متوالی در عراق همواره اهمیت زیادی برای حقوق این کشور در استفاده از این رود قائل بوده‌اند تصمیم دولت ایران برای لغو موافقت نامه سال ۱۹۳۷ در عراق با اهمیت زیادی تلقی شده است.

رادیو لندن پس از اشاره به دلایل ایران به لغو قرارداد ۱۳۱۶ ایستادگی در برابر تهدیدات عراق در مورد کشتی‌رانی ایران در شط‌العرب گفت در شرایط فعلی چنانچه حاد‌نای در شط‌العرب بوجود نیاید باید امیدوار بود، و بدون درگیری بین دو کشور اختلافات از طریق مذاکره حل‌وفصل گردد. البته کوشش دولت های این منطقه خلیج فارس برای اطمینان از اینکه پس از خروج قوای بریتانیا از خلیج فارس حقوقشان پایمال نخواهد شد، امری قابل درک است.

گزارش خبرنگار بی بی سی
گزارش خبرنگار بی بی سی رادیو لندن در روزنامه دیشب خود همچنین گزارشی مختصر بی بی سی را که از بیروت مخابره کرده بدین شرح انتشار داد: «مطبوعات عراق که تحت نظارت دولتند امروز این خبر را تأیید کردند که ایران در سرحد قوای گردهم آورده است. روزنامه‌های عراق گفته های دولتمان را که از امنیت و استقلال کشور دفاع خواهد کرد منعکس کرده‌اند. روزنامه الثورة ارگان حزب بعث عراق ایران را بایجاد این بحران منتهم میکند.

باید کنترل ابرودرود (شط‌العرب) را در دست گیرد و کشتی هائی که از شط‌العرب میگذرند برچم ایران را پائین بیاورند.

دولت ایران نیز بلافاصله عکس‌العمل نشان داد و قرارداد منعقد بین دو کشو در سال ۱۹۳۷ را کان‌لم‌یکن اعلام داشت.

پس از لغو قرارداد ایران به نیروهای خود در امتداد شط اعلام آمادگی داد و اخطار نمود که آتش با آتش پاسخ داده خواهد شد.

شاهنشاه ایران پس از بازگشت از تونس بلافاصله در جریان اوضاع قرار گرفتند.

یونایتد پرس:

اقدام عراق در حمایت از بختیار موجهی از عصبانیت بوجود آورده

حمایت و دفاع از حقوق خود را دارا میباشند، معینا مایل است اختلاف را از طریق صلح‌جویانه حل نماید. روزنامه الثورة میگوید عراق مایل نیست ارتباط و علقه خود را با ایران قطع کند.

سرمقاله تایمز

اطلاع دادیم روزنامه تایمز چاپ لندن در شماره دیروز خود سرمقاله اساسی خود را به بحران ایران و عراق اختصاص داده است. در این مقاله تحت عنوان «طوفان در خلیج» گفته شده بحران روابط ایران و عراق این بار خطرناک تر از گذشته است.

تایمز اضافه میکند در مورد شط‌العرب در سال ۱۹۳۷ معاهده‌ای بین ایران و عراق بسته شد که بموجب آن هیئتی از دو کشور مامور راهنمایی کشتی ها در این رودخانه گردید. اما بدلائل مختلف از جمله چنگ دوم جهانی این معاهده جامه عمل نخود نیوشید و دولت ایران در لغو این معاهده از اینجانشینی میگردد که دولت عراق هیچگاه حقوق ایران را محترم نشمرد اگرچه عراق اعلام میکند معاهده مذکور هنوز بایرجاست معذک این ادعای موجهی محک آزمایش خواهد دید که ایران بداخل آب هائی که عراق آنها را متعلق بخود میداند کشتی های جنگی بفرستد. روزنامه تایمز سپس اشاره به روابط ایران و عراق در گذشته مینویسد در چندسال اخیر کوشش هائی نیز در جهت بهبود روابط فیما بین شده است. بطور مثال سه سال پیش دکتر عبدالرحمن یزاز هنگامی که نخست وزیر بود تا اندازه زیادی در این راه موفق گردید، اما او اکنون در زندان بغداد گرفتار است.

تایمز سپس به تصمیم بریتانیا در خارج کردن قوای خود از خلیج فارس اشاره میکند و می نویسد: اشتباه است که بگوئیم چنانچه بریتانیا تصمیم به خروج قوا نگرفته بود اکنون این منطقه در معرض خطر چنگ نمی‌بود. قوای بریتانیا سالهاست که نمیتواند از اختلاف زد و خوردهای بین دول ساحلی خلیج فارس جلوگیری کند.

هنگامیکه چند سال قبل بین ایران و عراق بر سر شط‌العرب یک چنگ تبلیغاتی برپا شده وجود نیروهای بریتانیا نبود که سرانجام آنها ساکت کرد. معذک اشتباه نیست که بگوئیم امروز خلیج فارس دچار عدم آرامش خیال شده هیچکس نمیتواند حدس بزند سه سال دیگر کدام کشور ساحلی قوی‌تر از بقیه خواهد بود و یا چه نفوذ خارجی، شاید شوروی در آنجا قدرت بدست خواهد آورد یا نه.

ایران در چند سال گذشته سعی نموده با بعضی از کشورهای عربی چون عربستان سعودی روابط بهتری داشته باشد و باید امیدوار بود که عراق نیز چنین راهی را در پیش گیرد.
گزارش آسوشیتد پرس
آبادان - آسوشیتد پرس - «اگر عراق از مداخله در امور کشتی‌رانی ایران در شط‌العرب دست برندارد چنگ بین ایران و عراق بصورت «اجتناب ناپذیر» جلوه‌گر خواهد شد.»
یک شاهد عینی که از مرز ایران و عراق دیدن کرده است مطلب فوق را عنوان کرد.
بحران بیسابقه بین ایران و عراق هفته پیش آغاز شد و آن هنگامی بود که عراق مدعی شد

پائین آورند.

تا آخرین قطره

تاکنون هیچ نوع عکس‌العملی خشمونت‌آمیز از ناحیه دولت عراق در منطقه مذکور نشان داده نشده و ساکنان مرزی ایران قول داده‌اند تا آخرین قطره خون خود برای حفظ حقوق حقه ایران با هر نوع تجاوزی به مدافعه و مقابله بخواهند خواست.

گزارش رویتر

تهران - بر مبنای گزارش های رسیده بحران مرزی موجود بین دو کشور ایران و عراق برای اجازه ورود به خاک فرانسه ویزای سیاسی بدهد. هوائی ایران بحال آماده‌باش درآمده‌اند و یک سخنگوی ایرانی

تایمز لندن مینویسد:

کوشش ایران در بهبود روابط با اعراب باید سر مشقی برای عراق باشد

تیمور بختیار بعنوان یک رفتار خصومت‌آمیز تلقی شد و با اوضاع ایران بطرف آبهای خلیج فارس حرکت کردند و این امر با دستور دولت عراق، مخالفت مستقیم است. این دولت اعلام داشته بود کلیه کشتی هائی که از (شط‌العرب) عبور کنند باید برچم ایران را

گفت اوضاع کاملا تحت کنترل است. قرار است سه‌شنبه چند کشتی ایران درحالی که برچم ایران را برپا کرده‌اند از شط عبور نمایند. با افضای گزارش خبرگزاری پارس دایر بر اینکه دولت عراق تیمور بختیار بعنوان یک رفتار خصومت‌آمیز تلقی شد و با اوضاع ایران بطرف آبهای خلیج فارس حرکت کردند و این امر با دستور دولت عراق، مخالفت مستقیم است. این دولت اعلام داشته بود کلیه کشتی هائی که از (شط‌العرب) عبور کنند باید برچم ایران را

افتخار بر شما برای ۲۲ سال خدمت بانسانیت

شما با هر بلیط اعانه‌ملی که خریداری می‌کنید، دو ریال با کمک کرده‌اید باو که در آغاز جوانی با تلاش پی‌گیر برای معاش خانواده آشنا شده و علاوه بر آن ناچار است هزینه تحصیلاتش را نیز تأمین کند. باو و هزاران نفر دیگر که با کھولت سن، از کار افتادگی، نابینائی و فلج ناگزیرند چرخ زندگی خانواده‌های خود را بگردانند. از مجموع همین دوریال‌های ناچیز و اندک هر روز معاش خانواده‌ها هزاران فروشنده بلیط اعانه‌ملی تأمین میشود و هزاران نفری که طی ۲۲ سال گذشته باین طریق با کمک شما زندگی کرده‌اند، تحصیل کرده‌اند و به خانه و خانواده خود گرمی بخشیده‌اند، رهین منت شما هستند.

امروز خود را به بحران روابط ایران و عراق اختصاص داده و از اخبار و گزارش هائی دانر بر اینکه کویت ممکن است برای جلوگیری از خنثی شدن بحران سیاسی در منطقه خود را بکار برد اظهار خوشوقتی کرده‌اند.

روزنامه «السیاسه» اظهار عقیده کرده است که ممکن است به سفیر کویت در تهران ماموریت داده شود که نزد دولت ایران میانجیگری کند. «السیاسه» نوشته است احتمال یک برخورد مسلحانه بین دو کشور بسیار بعید است زیرا چنین برخوردی خطر توسعه سایر کشورهای این منطقه مهم استراتژیکی را پیش می‌آورد. «السیاسه» اظهار عقیده کرده است که لغو قرارداد مورخ ۱۹۳۷ ایران و عراق درباره شط‌العرب به دعوی

خبر تایمز مالی روزنامه «فاینانشال تایمز» چاپ لندن در شماره دیروز خود بیرامون اختلافات ایران و عراق مینویسد که ایران این بحران را این بار بسیار جدی تلقی میکند. مقامات مطلع در بیروت اظهار عقیده کرده‌اند که این بحران اتفاقی در نتیجه کوشش های عراق برای وارد شدن به سیاست خلیج فارس است. اخیرا یک هیئت عالی‌رتبه عراق بریاست ژنرال التکریتی معاون نخست‌وزیر و وزیر دفاع عراق از شیخ‌نشین های خلیج فارس دیدن کرد.

عراق بخصوص بایجاد روابط با بحرین تصمیم گرفته است.

آگهی نوبت دوم اجرای قانون تقسیم و فروش املاک مورد اجاره به زارعین مستاجر

بقیه از صفحه اول در املاک خود واحد سهامی زراعی را تشکیل داده‌اند و همچنین مالکین مشمول مرحله دوم قوانین و مقررات اصلاحات ارضی که تا تاریخ تصویب قانون تقسیم و فروش املاک مورد اجاره بزارعین مستاجر (بیست و سوم دیماه ۱۳۴۷) از تنظیم و تحویل اظهارنامه و انتخاب یکی از مشتوق مذکور در ماده یکم قانون مواد الحاقی بقانون اصلاحات ارضی مصوب ۲۷/۰۲/۴۱ با علل مختلف خودداری نموده‌اند موظفند ظرف دو ماه از تاریخ انتشار این آگهی (دوم اردیبهشت ماه ۱۳۴۸) با مراجعه به اداره اصلاحات ارضی و تعاون روستائی شهرستان محل وقوع ملک و دریافت و تکمیل و تسلیم سه نسخه اظهار نامه و دو نسخه فرم اعلام شق انتخابی بزارعین مربوط، که از طرف اداره مذکور در اختیارشان گذارده میشود، تمایل و آمادگی خود را برای فروش ملک (اعم از اراضی دایر و بایر) با حقه مربوط بزارعین و یا تقسیم ملک به نسبت بهره مالکانه بزارعین مربوط اعلام، و در مقابل تسلیم اظهارنامه هاو فرم های اعلام شق انتخابی از ادا رات اصلاحات ارضی و تعاون روستائی شهرستان محل وقوع ملک رسید رسمی دریافت نمایند.

ضمنا مالکین املا کیکه شق فروش بتراضی و تقسیم ملک به نسبت بهره مالکانه در مورد آنها اجراء شده و باستناد ماده یک قانون راجع بالحق هشت ماده به آئین نامه اصلاحات ارضی مصوب ۲۲/۳/۴۶ تقاضای فروش داوطلبی کرده‌اند و تا تاریخ تقدیم قانون تقسیم و فروش املاک مورد اجاره بزارعین مستاجر به مجلس شورایی (تاریخ بیست و پنجم مهرماه سال ۱۳۴۷) سند انتقال املاک آنان بدولت با مضای طرفین معامله ترسیده و همچنین دهات و مزارع موقوفه خاصی که بر اساس قوانین و مقررات اصلاحات ارضی بزارعین صاحب نسق اجاره داده شده‌نیز مشمول این قانون خواهند بود، و در موقوفات خاص وظایف و تکالیف قانونی مالکین بر حسب مورد به ترتیب بر عهده متولی، ناظر و یا موقوف علیهم میباشد. علیهذا بدین وسیله با اطلاع مالکین مشمول قانون تقسیم و فروش املاک مورد اجاره بزارعین مستاجر میرساند که چنانچه ظرف دو ماه پس از تاریخ انتشار این آگهی (دوم اردیبهشت ماه ۱۳۴۸) با دریافت و تکمیل و تسلیم اظهار نامه ها و فرمهای اعلام شق انتخابی بزارعین مربوط، تمایل خود را در مورد فروش ملک (اعم از دایر و بایر) با حقه مربوط و یا تقسیم آن به نسبت بهره مالکانه با زارعین مربوط (حد اکثر لغایت اول تیر ماه ۱۳۴۸) با ادارات اصلاحات ارضی و تعاون روستائی محل اعلام نمایند، ملک آنان بر اساس مفاد ماده ۲ قانون تقسیم و فروش املاک مورد اجاره بزارعین مستاجر و برابر مقررات پیش بینی شده در این قانون بزارعین فروخته خواهد شد.

ضمنا بدین وسیله اعلام مینماید که اکثریت زارعین هرده یا مزرعه (اکثریت بر حسب میزان نسق زراعتی طبق واحد های محلی از قبیل جفت گاو، میزد، جریبو غیره) در صورتی که بخواهند با استفاده از مفاد تبصره ۹ ماده ۱۱ قانون تقسیم و فروش املاک مورد اجاره بزارعین مستاجر، ملک بنسبت بهره مالکانه بین آنان با مالک یا مالکین مربوط تقسیم گردد، موظفند ظرف مهلت مقرر در این آگهی تقاضای خود را در این مورد کتبا به اداره اصلاحات ارضی و تعاون روستائی محل وقوع ملک در مقابل اخذ رسید کتبی تسلیم نمایند.

متن ماده ۲ قانون تقسیم و فروش املاک مورد اجاره بزارعین مستاجر و تبصره های این باین شرح میباشد: ماده ۲- وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی اجرای این قانون را پس از تصویب آئیننامه اجرائی آن دوبار، بفاصله ده روز وسیله روزنامه های کثیرالانتشار مرکز و روزنامه های محلی و یاسایر وسایل معمول و مناسب محل در مناطق مختلف کشور آگهی خواهد کرد.

مالکین موظفند ظرف دو ماه از تاریخ انتشار دومین آگهی آمادگی خود را برای انتقال ملک مورد اجاره (اعم از دایر و بایر) با حقه مربوط به زارعین مستاجر و یا آمادگی خود را برای تقسیم ملک به نسبت بهره مالکانه بر اساس مقررات ماده ۱۱ این قانون اعلام دارند.

در صورتی که مالکین مشمول این قانون طرف مهلت فوق آمادگی خود را در مورد انتقال ملک به زارعین یا تقسیم ملک به زارعین در قبال اخذ رسید با ادارات اصلاحات ارضی محل اعلام نمایند ملک آنان بر اساس مقررات این قانون به زارعین فروخته خواهد شد. تبصره ۱- در صورتی که مالکین یا نمایندگان آنها که آمادگی خود را برای انتقال ملک مورد اجاره بزارعین مستاجر اعلام نموده‌اند طرف مهلتی که وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی برای هر یک از مناطق اعلام خواهد نمود نسبت با مضای اسناد انتقال املاک مشمول این قانون اقدام نکنند نماینده وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی بایستاق مقامی آنان اسناد و دفاتر مربوطه را امضاء خواهد کرد. قبوض مربوط باین قبیل مالکین بصدوق ثبت محل سیرده میشود قس از مراجعه به آنان تسلیم گردد. تبصره ۲- در صورتی که زارعین طرف دومه پس از اعلام اداره اصلاحات ارضی و تعاون روستائی محل بر اساس مقررات آئین نامه اجرائی این قانون از امضاء سند انتقال خودداری نمایند ملک مورد اجاره آنها در درجه اول بزارعین داوطلب همان ده و در صورت نبودن زارع داوطلب به ترتیب مقرر در ماده شانزدهم قانون اصلاحی قانون اصلاحات ارضی مصوب ۱۹/۰۱/۴۰ بسایر اشخاص منتقل خواهد شد. «الف ۹۸۵ وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی ۴۸۹۲-۲